

5 באוגוסט 2013

גם השנה התאפיינו אירועי "יום ירושלים", הנערכים ביוזמת איראן, במיעוט יחסי של משתתפים ובתהודה תקשורתית מעטה. ככל שנה נוצלו האירועים להסתה קשה נגד ישראל, ארה"ב והמערב תוך השמעת קריאות (מפורשות ועמומות) לחיסולה של ישראל.

הצתת דגלי ישראל, בריטניה וארה"ב במהלך תהלוכות יום ירושלים העולמי בטהראן (סוכנות מאהר, 2 באוגוסט 2013)

כללי

1. ב-2 באוגוסט 2013, יום השישי האחרון של חודש רמצ'אן, צוין יום ירושלים העולמי, אירוע המתקיים ביוזמת איראן, בתהלוכות, הפגנות ועצרות שהתקיימו ברחבי העולם המוסלמי ובקרב קהילות מוסלמיות במערב. ככל שנה התקיימו האירועים המרכזיים באיראן, בהשתתפות הצמרת האיראנית.

2. להלן כמה מאפיינים של האירועים הללו:

א. **תכנים** - ככל שנה נוצלו האירועים להסתה קשה נגד ישראל וארה"ב תוך השמעת קריאות לחיסולה. כמו כן הושמעו קריאות בגנות חידוש המשא מתן בין ישראל לפלסטינים וקריאות תמיכה בסוריה ובמשטר הנשיא בשאר אל-אסד.

ב. **השתתפות דלה מחוץ לאיראן** – מוקד ההפגנות והאירועים היה איראן. במדינות אחרות (כמו בשנה שעברה), הייתה השתתפות דלה. נראה, כי על רקע האירועים הדרמטיים המתחוללים במזרח התיכון (המהפכה השנייה במצרים, הלחימה המתמשכת בסוריה) מקבל הנושא

הפלטטיני בכלל ויום ירושלים בפרט, פחות תשומת לב. יתכן שמיעוט המשתתפים השנה נובע גם בשל הביקורת נגד איראן המושמעת בעולם המוסלמי סוני בשל תמיכתה במשטר אסד.

ג. **בולטות האופי האיראני-שיעי של האירועים** – למרות הרצון להשוות ליום ירושלים אופי כלל מוסלמי הוא עדיין מזוהה בעיקר כאירוע איראני שיעי. רוב האירועים מאורגנים על ידי הקהילות השיעיות במדינות השונות ומשתתפים בהם שיעים או פעילים פרו-איראניים. השנה בלטה במיוחד היעדרותם של פעילים סונים יתכן כמחאה על הרג התושבים הסונים בסוריה על ידי משטר אסד, הנתמך על ידי איראן וחזבאללה.

ד. **תהודה תקשורתית** – האירועים זכו לתהודה תקשורתית נמוכה יחסית. רוב הדיווחים אודות האירועים ברחבי העולם פורסמו בכלי התקשורת האיראניים.

3. **תשומת לב מיוחדת הוקדשה בכלי התקשורת להתבטאות נשיא איראן החדש, חסן רוחאני.** במהלך תהלוכת יום ירושלים בטהראן התבטא רוחאני, כי באזור שוכן מזה שנים פצע בגופו של העולם האסלאמי "תחת צל כיבוש פלסטין וירושלים הקדושה". **רוחאני נמנע מלנקוב במפורש בשמה של ישראל** והדבר אפשר לאיראנים לפרסם "הבהרה", כי דבריו סולפו. מנגד, הושמעו במהלך האירועים באיראן ובלבנון קריאות מפורשות לחיסולה של ישראל (למשל כרזה המצטטת את דברי ח'אמנהאי "המשטר הציוני חייב להתמוטט" או נאום חסן נצראללה, שציטט את דברי ח'מיני לפיהם ישראל היא "גידול סרטני שיש לעוקרו מהשורש").

האירועים באיראן

כללי

4. באיראן צוין יום ירושלים העולמי, כמידי שנה, בתהלוכות, הפגנות ועצרות שהתקיימו ברחבי המדינה. התהלוכה המרכזית התקיימה בבירה טהראן. הצועדים נשאו כרזות בגנות ישראל ארה"ב ובריטניה **וקראו קריאות "מוות לישראל" "מוות לארה"ב" "מוות לציונים" ורמסו את דגלי ישראל, ארה"ב ובריטניה.** הם גם קראו לממשלה להטיל סנקציות על "הסחורות של הציונים" (פארס, מהר, 2 באוגוסט 2013).

5. **לשכת הנשיאות** פרסמה הצהרה, לרגל יום ירושלים, בה הדגישה את חשיבות יום ירושלים ואת תמיכתו של איראן במאבק הפלטטינים. בין המשתתפים בתהלוכה בטהראן נראו בכירי השלטון האיראני ביניהם נשיא איראן הנבחר חסן רוחאני האשמי רפסנג'אני יו"ר המועצה לקביעת האינטרסים, נשיא איראן היוצא מחמוד אחמדינג'אד ועוד (איסנ"א, 2 באוגוסט 2013).

הפגנה באיראן בה בולטות הכרזות המגנות את ישראל וארה"ב
(דף הפייסבוק של press tv, 2 באוגוסט 2013)

התבטאויות מנהיגים איראניים

6. בשולי התהלוכה בטהראן התראיין חסן רוחאני, נשיא איראן, שזה עתה נבחר. בדבריו אמר, כי באזור תחת צל כיבוש פלסטין וירושלים הקדושה שוכן שנים פצע על גופו של העולם האסלאמי ויום ירושלים מהווה תזכורת לכך שהעם המוסלמי לא ישכח את זכותו ההיסטורית ותמיד יעמוד איתן מול העושק והתוקפנות (איסנא, 2 באוגוסט 2013).¹

7. מחמוד אחמדינג'אד, נשיא איראן היוצא, אמר כי יום ירושלים הוא מהימים הגדולים של האסלאם והוסיף שמדובר ביום חשוב לאנושות כולה בתקווה שיום זה יביא לבידודה של "חזית השטן" (פארס 2 באוגוסט 2013).

8. סיד עבאס עראקשי, דובר שר החוץ, אמר כי השנה ליום זה חשיבות כפולה משום שהוא חל בעיתוי בו התחדשו השיחות בין ישראל לפלסטינים. הוא אמר, כי אם כל המוסלמים בכל המדינות המוסלמיות יפגינו ביום זה את נאמנותם לשאיפות הפלסטינים לשחרור ירושלים ללא ספק תהיה לכך השפעה על כישלון השיחות. הוא גינה את תהליך המשא ומתן מכיוון, שלדבריו הוא אינו מתייחס לזכויות העם הפלסטיני. הוא הדגיש כי המשטר הציוני אינו רוצה שלום והוא מתקיים על בסיס מלחמות וכיבוש (פארס, 1 באוגוסט 2013).

¹ בתחילה צוטט רוחאני בכלי התקשורת השונים כמי שאמר ש"המשטר הציוני הינו כפצע ששוכן שנים על גופו של העולם האסלאמי ויש להשמיד פצע זה". לאחר מספר שעות פורסמה הבהרה בה נכתב, כי כלי התקשורת סילפו את דבריו של רוחאני וכי הוא לא אמר את הדברים שיוחסו לו (איסנא, 2 באוגוסט 2013). רוחאני אכן לא התייחס במפורש ל"משטר הציוני" אך המסר שבדבריו תואם את מסרי חיסולה של מדינת ישראל, שעמדו במוקד אירועי יום ירושלים גם אם הדברים נאמרו בצורה עמומה יותר.

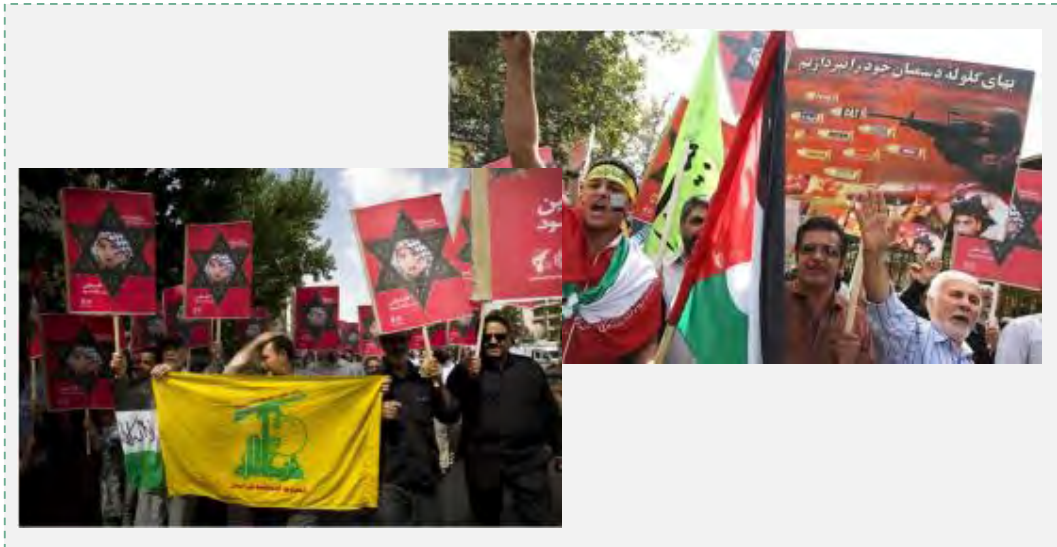
אירועי יום ירושלים באיראן

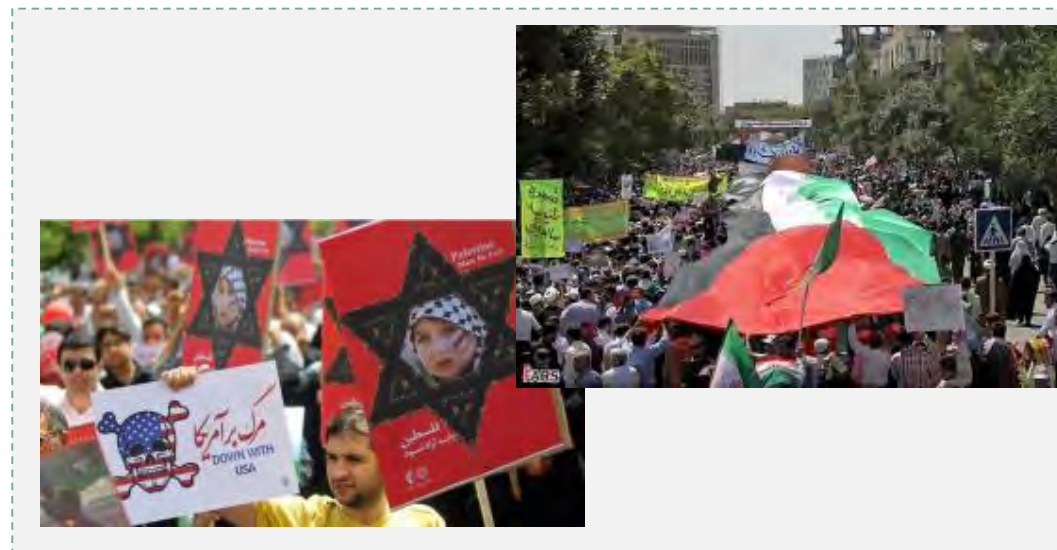
מימין: נשיא איראן חסן רוחאני צועד בתהלוכה בטהראן (<http://www.presstv.ir>, 2 באוגוסט 2013). משמאל: כרזה בה ציטטה מדברי עלי ח'אמנהא'י: "המשטר הציוני חייב להתמוטט" (יוטיוב, 2 באוגוסט 2013)

(<http://www.vosizneias.com>, 2 באוגוסט 2013)

הפגנות באיראן משמאל בצהוב: דגל חזבאללה (<http://www.vosizneias.com>, 2 באוגוסט 2013)

הפגנות באיראן (<http://www.vosizneias.com>, פארס, 2 באוגוסט 2013)

מימין: סיסמאות מוות לאמריקה בהפגנה באיראן. משמאל: "ארון הקבורה של הציונות" (מהר, 2 באוגוסט 2013)

האירועים בלבנון

כללי

9. בלבנון התקיימו האירועים במספר מוקדים. העצרת המרכזית התקיימה **בבירות** בה נאם מנהיג חזבאלה שיח' חסן נצראללה. בדרום לבנון התקיימו מספר הפגנות ועצרות מקומיות. כמו כן התקיימו אירועים במחנות הפליטים הפלסטינים.

בירות

10. העצרת המרכזית התקיימה באולם סגור בפרבר הדרומי של בירות ובה נשא חסן נצראללה, מנהיג חזבאללה, נאום בשידור ישיר. בעצרת השתתפו גם שגרירי איראן וסוריה בלבנון שיח' נעים קאסם, סגן מזכ"ל חזבאללה, האשם צפי אלדין, יו"ר המועצה המבצעת של הארגון ובכירים נוספים. שלא כהרגלו, הופיע חסן נצראללה על הבימה ונשא ממנה נאומו. את הנאום קטע הקהל במחיאות כפיים ו**בקריאות "מוות לישראל"**. בדברים שנשא חסן נצראללה אמר בין השאר (אלמנאר, 2 באוגוסט 2013):

- א. **פלסטין משתרעת מהים ועד הנהר והיא צריכה לשוב בשלמותה לבני עמה ובעליה האמיתיים** (קרי, הפלסטינים). אין לאיש זכות לא למלך, שליט, מדינה, ממשלה או ארגון לוותר על אף גרגר ממנה או טיפה ממימיה או ליפות את כוחו של מישהו אחר לעשות כן.
- ב. **ישראל מהווה סכנה נוראה ומתמדת לכל עמי האזור** ולא רק איום קיומי על הפלסטינים. **ח'מיני הטיב להגדירה כגידול סרטני**. אין להכיר בישראל, כל מי שמתנגד לה מגן על עתיד ילדיו ונכדיו ועל כן היעלמותה צריכה להיות אינטרס לאומי של כל אחת ממדינות האזור.

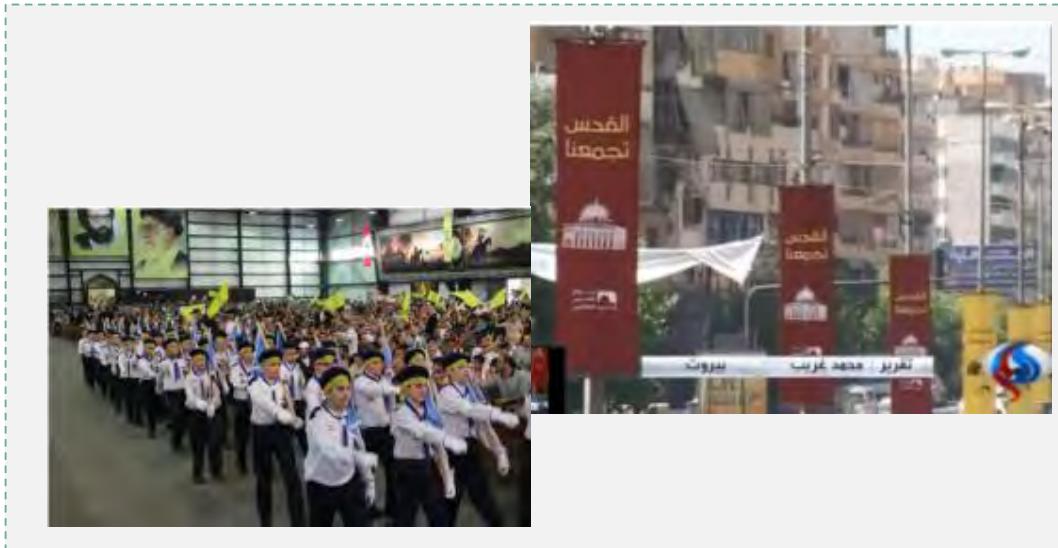
ג. חזבאללה ימשיך לעמוד לצד פלסטין. על ירושלים להיות מכנה משותף של כל הערבים והמוסלמים באשר הם. חסן נצראללה הודה לאיראן ולסוריה על פועלם למען פלסטין והדגיש, כי ארגונו ימשיך בדרך "ההתנגדות"

חסן נצראללה נושא נאום באולם בפרבר הדרומי של בירות (2 באוגוסט 2013, press.tv).

מימין: האולם הסגור בו התקיים האירוע (<http://english.alarabiya.net>, 2 באוגוסט 2013). משמאל: עבדאללה שלח, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, לצד נעים קאסם, סגנו של נצראללה, במהלך האירוע הסגור (פאלטודיי, 2 באוגוסט 2013).

מימין: כרזות ברחובות בירות לקראת אירועי יום ירושלים. על השלטים נכתב "ירושלים מאחדת אותנו (אלעאלם). משמאל: אירוע של צופי האמאם אלמהדי (תנועת הנוער של חזבאללה בלבנון) בפרבר הדרומי של בירות (אתר האינטרנט של הצופים)

דרום לבנון

11. לקראת יום ירושלים תלה חזבאללה בדרום לבנון שלט ענק סמוך לגבול עם ישראל לעליו נכתב בעברית ובערבית "[אנו] באים" (אלאח'באר, 1 באוגוסט 2013).

מימין: הצבת שלט בגודל ארבעה מטרים מול הגבול עם ישראל על השלט נכתב בעברית ובערבית "[אנו] באים" [קרי: אנו מגיעים לפלסטין] משמאל: הצבת דגם של כיפת הסלע בכיכר בכפר כלא בדרום לבנון (אלמנאר).

האירועים בסוריה

12. בסוריה התקיים אירוע במסגד בני אמיה בדמשק תחת הכותרת "מדמשק אל ירושלים- מערכה אחת למען השחרור, השיבה והכשלת הפרויקט האמריקאי". האירוע אורגן על ידי ההנהגה המרכזית

של ברית הכוחות הפלסטינים ומשרד הוקף [הסורי]. בסיום האירוע התפרסמה הודעה בה צוינה תמיכת העם הסורי בדרך "ההתנגדות", שלטענתם חזקה כיום יותר מאי פעם. ההודעה הביעה הערכה לתפקיד שממלאת הנהגת סוריה בכל הנוגע למתן חסות ל"התנגדות" וגינתה את "ההתקפות הציוניות החוזרות ונשנות בשטחי סוריה" ההודעה שיבחה את התפקיד שממלאת איראן והדגישה את חשיבות העמידה לצד איראן נוכח הלחצים החיצוניים המופעלים עליה (סוכנות הידיעות הסורית, 2 באוגוסט 2013).

העצרת במסגד בני אמיה בדמשק. על פי התמונת נראה, כי האירוע לא משך משתתפים רבים
(<http://www.islamicinvitationturkey.com>, 2 באוגוסט 2013)

האירועים במצרים

13. במצרים התקיימו מספר אירועים מינוריים. בכיכר תחריר התקיים אירוע, שלא משך משתתפים רבים. כמה עשרות משתתפים צעדו לעבר בניין שגרירות ארצות-הברית כשהם דורשים את סילוק השגריר האמריקאי מהמדינה (en.alalam.ir, 2 באוגוסט 2013).

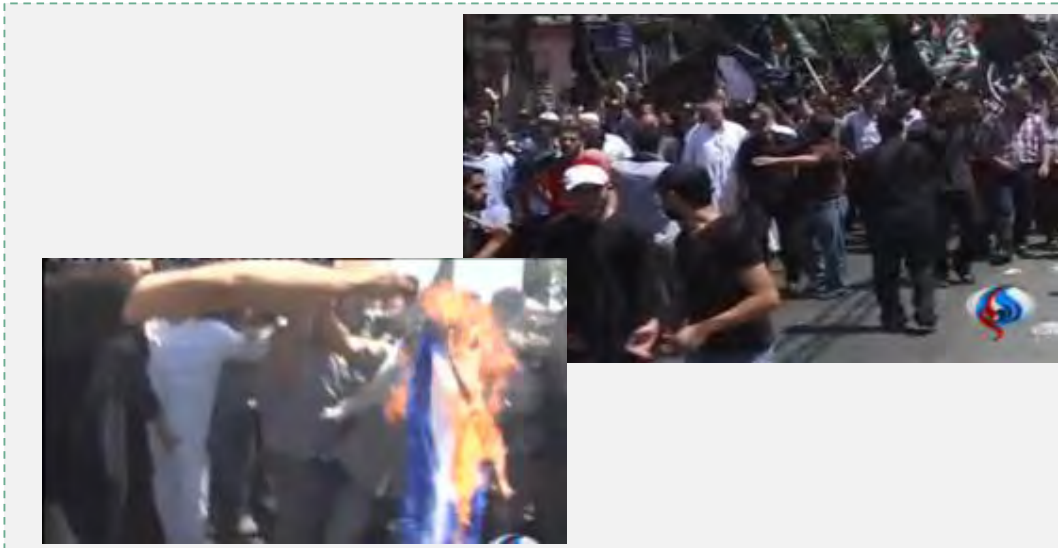

מימין: האירוע בכיכר תחריר. משמאל: הפגנה באסייט (beta.masrawy.co, 2 באוגוסט 2013).

האירועים ברצועת עזה

14. ברצועת עזה נערכו מספר אירועים (press tv, 2 באוגוסט 2013). ביום שישי לאחר התפילה יצאו הצועדים מכל המסגדים ברצועת עזה מילאו את רחובותיה הראשיים. המשתתפים דרשו ממדינות העולם לסייע לירושלים להסיר את הכיבוש מעליה הם הדגישו את אופייה הערבי מוסלמי של ירושלים.

15. ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין, בן חסותה של איראן, ציין את יום ירושלים בתהלוכה של תומכי התנועה שקראו "מוות לאמריקה! מוות לישראל!". ח'אלד אלבטש, מבכירי התנועה, שנכח בתהלוכה, ציין במהלכה, כי "פלסטין היא אדמת הערבים והמוסלמים והיא הסוגיה הראשונה במעלה והמרכזית" (אלעלאם, 2 באוגוסט 2013).

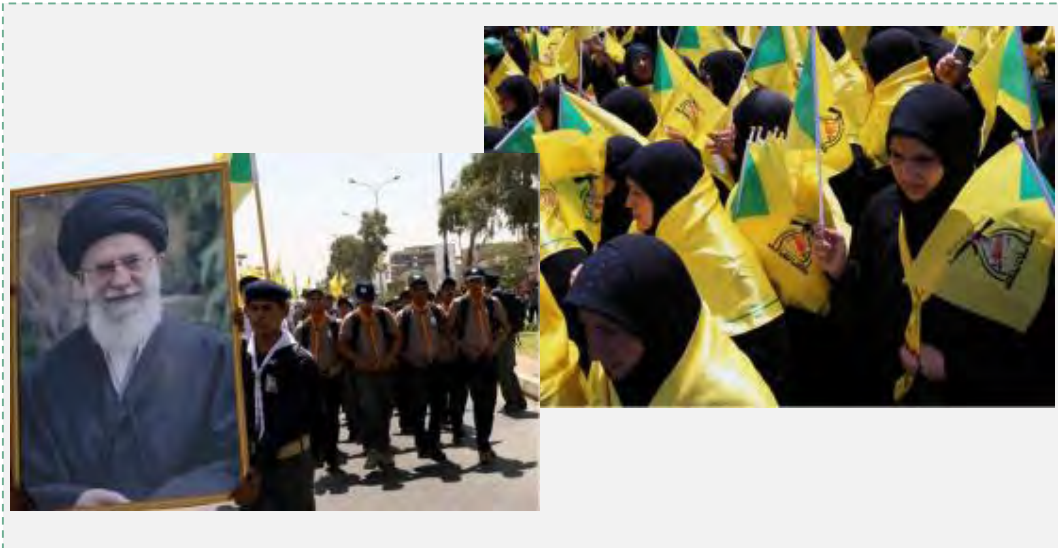

מימין: התהלכה, שארגן הג'האד האסלאמי בפלסטין בעזה. משמאל: שריפת דגל ישראל (ערוץ אלעאלם, 2 באוגוסט 2013).

מדינות ערב נוספות

עיראק

16. **האירועים בעיראק היו להערכתנו בעלי אופי שיעי מובהק.** מוקדי האירועים היו במרכז בגדאד ובבצרה. בבגדאד נערכה הפגנה בהשתתפות פוליטיקאים ומנהיגים דתיים. המשתתפים קראו לקהילה הבינלאומית לפתור את הבעיה הפלסטינית ולמנוע את תקיפות ישראל. בבצרה התאספו מפגינים במרכז העיר הם מחו נגד תקיפות ישראל נגד העם הפלסטיני וקראו לקהילה הבינלאומית להפסיק את האלימות (www.alliraqnews.com, 2 באוגוסט 2013). **חלק מהאירועים אורגנו על ידי "גדודי חזבאללה"**, מיליציות שיעיות-עיראקיות, שהוקמו על ידי איראן לשם לחימה נגד צבא ארה"ב ובעלות בריתו המערביות.

מימין: בנות תנועת הנוער של "גדודי חזבאללה" בעיראק מפגינות בבגדאד. משמאל: בני תנועת הנוער של "גדודי חזבאללה" מפגינים בבגדאד כשהם נושאים תמונה של ח'מיני (2 באוגוסט 2013, <http://www.vosizneias.com>)

הפגנה של לובשי מדים בבצרה (2 באוגוסט 2013, english.alarabiya.net).

תורכיה

17. יום ירושלים צוין בתורכיה בטקס שנערך במסגד זינבייה, באחת משכונות איסטנבול- חאלקאלי. במהלך האירוע נשא נאום מנהיג תנועת הג'עפרים התורכיים (תנועה שיעית בתורכיה הנתמכת על ידי איראן). בדבריו ציין כי יום ירושלים הינו מתנה מהאמאם ח'מיני לאומה המוסלמית. הוא גינה את ישראל בציינו כי התורכים לא שכחו את מסגד אלאקצא. המשתתפים נשאו כרזות "מוות לישראל" והשמיעו קריאות גנאי נגד ישראל וארה"ב (זינביה, 2 באוגוסט 2013).

אירועי יום ירושלים באיסטנבול (<http://www.zeynebiye.com>)

תימן

18. בצנעא התקיימה עצרת רבת משתתפים. מעבר למחאה נגד ישראל קראו המפגינים לאחדות בעולם הערבי (www.presstv.ir, 3 באוגוסט 2013). במקביל התקיימה עצרת גם בעיר **צעדה** השוכנת באזור בו מתגוררים המורדים השיעים (החות'ים), המקבלים סיוע נרחב מאיראן.

מימין: העצרת בצנעא. במשאל: העצרת בצעדה (יוטיוב, 2 באוגוסט 2013)

בחרין

19. מפגינים מרחבי המדינה ערכו צעדה בה נשאו דגלי פלסטין וקראו קריאות בגנות ישראל והציונות. הצעדה התקיימה למרות התנגדות השלטונות (www.ialamtimes.org), 4 באוגוסט 2013). לדברי המשתתפים ירתה המשטרה לעבר המפגינים גז מדמיע כמה מפגינים נפצעו (www.rohama.org, 3 באוגוסט 2013).

בחרין (<http://www.rohama.org>, <http://www.islamtimes.org>), 2, 3 באוגוסט 2013)

מדינות אירופה

בריטניה

20. האירוע המרכזי התקיים בלונדון. ההפגנה החלה סמוך לבנין BBC (המהווה לטענת המפגינים סמל לתעמולה פרו-ישראלית בבריטניה) והסתיימה סמוך לשגרירות ארה"ב. המפגינים הגיעו ללונדון מרחבי בריטניה הסיסמא המרכזית השנה הייתה "שחרור פלסטין" והמפגינים נשאו דגלי פלסטין כמו גם שלטים הקוראים להחרמת ישראל (English.trib.ir, 3 באוגוסט 2013).

ההפגנה בלונדון. בשלט שבמרכז נכתב "כולנו חזבאללה"
(2 באוגוסט 2013, <http://www.newenglishreview.org>)

הפגנה בלונדון: קריאות להחרמת ישראל (יטיוב <http://en.shiapost.com>, 2 באוגוסט 2013)

גרמניה

21. בברלין קיימו כ-900 מוסלמים המזוהים עם איראן וחזבאללה הפגנה ברחוב המסחר הראשי, קורפורסטנדם. במהלך ההפגנה קראו לחיסול מדינת ישראל (ג'רוזלם פוסט, 2 באוגוסט 2013). השתתפו בהפגנה גם חרדים אנטי ציוניים.

הפגנות בברלין (פרס טי.וי, 2 באוגוסט 2013)

אוסטריה

22. בוינה התקיימה עצרת בה נטלו חלק כמה מאות מוסלמים, ביניהם אנשי דת שיעים.

העצרת בוינה (יוטיוב, 2 באוגוסט 2013)

צפון אמריקה

ניו יורק

23. כמה עשרות מוסלמים ואמריקאים מהשמאל הרדיקלי התכנסו בטיימס סקוור. בקהל נצפו גם מספר יהודים חרדים אנטי-ציוניים, אנשי נטורי קרתא. אחד המפגינים אמר בראיון "נהדר להפגין כאן, במיוחד בטיימס סקוור, מעוז הקפיטליזם..." (פרס.טיוי, 2 באוגוסט 2013). בשלטים, שהונפו במהלך ההפגנה נכתב: "לשחרר" את פלסטין מהנהר (הירדן) ועד הים. קרי- לחסל את מדינת ישראל.

מימין: ההפגנה בניו יורק (פרס טי.וי. 2 באוגוסט 2013). משמאל אנשי נטורי קרתא בהפגנה (דף הפייסבוק של נדיה סינדי 2 באוגוסט 2013).

קנדה

24. במספר ערים ברחבי קנדה התקיימו הפגנות קטנות יחסית. באונטריו התכנסו כ-300 שיעים. מעבר לסיסמאות הרגילות בגנות ישראל והציונות נשאו המשתתפים גם דגלי איראן, סוריה, פלסטין וחזבאללה כמו גם את תמונתו של ח'מיני. בניגוד לשנים קודמות ראשי הקהילה הסונית לא נטלו חלק באירוע ככל הנראה במחאה על הרג האזרחים הסונים בסוריה על ידי משטר אסד בתמיכת איראן וחזבאללה (www.israelnationalnes.com, 4 באוגוסט 2013).

25. שלטונות אונטריו לא איפשרו השנה לקיים את האירועים בעקבות פנייה של הקהילה היהודית במקום (www.timesifisrael.com, 3 באוגוסט 2013)

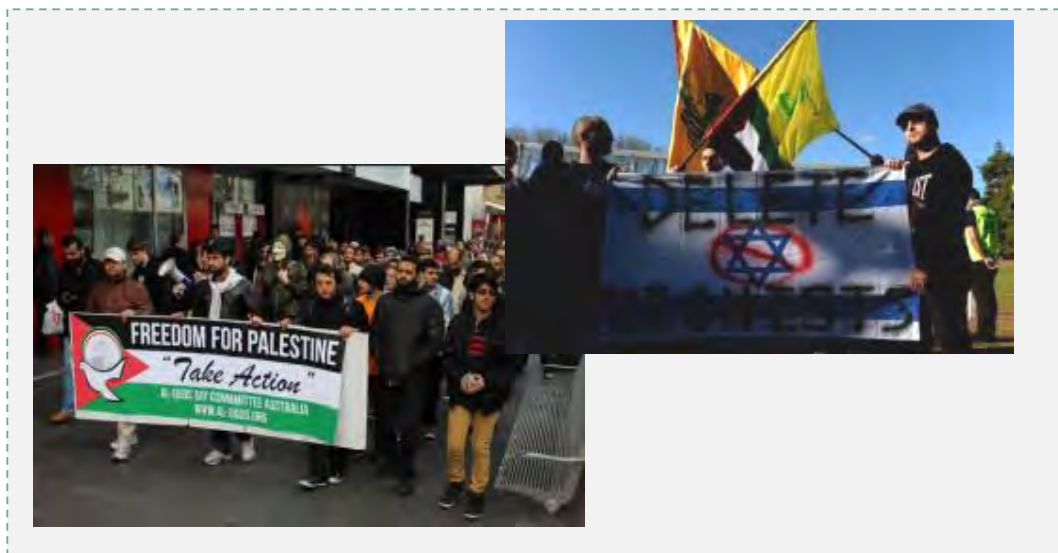

הפגנה בטורונטו (<http://patdollard.com>, 2 באוגוסט 2013)

מדינות נוספות

אוסטרליה

26. באוסטרליה התקיימו אירועים מרכזיים בסינדי ובמלבורן.

מימין: הפגנה בסינדי אוסטרליה (דף הפייסבוק של press tv, 2 באוגוסט 2013).
משמאל: הפגנה במלבורן (דף הפייסבוק של האירועים באוסטרליה 2 באוגוסט 2013)

סינדי אוסטרליה (דף הפייסבוק של האירועים באוסטרליה, 2 באוגוסט 2013)

אינדונזיה

הפגנה באינדונזיה (<http://www.vosizneias.com>, 2 באוגוסט 2013)

פקיסטאן

27. כמה מאות בני אדם בעיקר שיעים השתתפו בהפגנות בערים המרכזיות ברחבי המדינה כולל קראצ'י, לאהור, קויטה ופשואר. המשתתפים נשאו כרזות נגד ארה"ב וישראל הם גם מחו נגד המתקפות הנערכות בסוריה נגד קבר סת זינב, המקודש לשיעים (www.shitenews.com, 2 באוגוסט 2013).

מימין: הפגנה של שיעים בפקיסטאן (<http://www.thejakartapost.com>, 3 באוגוסט 2013)
משמאל: ילדים שיעים מפגינים בפקיסטאן (<http://english.alarabiya.net>, 2 באוגוסט 2013).

(<http://www.shiitenews.com>, 2 באוגוסט 2013)

אפגניסטן

28. באפגניסטן התקיימו הפגנות במספר ערים ובמיוחד בבירה קאבול.

הפגנה בקאבול (יוטיוב, 2 באוגוסט 2013).

הודו

29. בהודו התקיימו האירועים בניו דלהי. בניו דלהי כמה מאות מפגינים התאספו סמוך למבנה הפרלמנט הביעו תמיכה בפלסטינים ומחו נגד "הכיבוש". אירועים נוספים התקיימו במספר ערים בהודו כמו גם בחבל קשמיר.

מימין: הפגנה בניו דלהי (<http://www.scoop.it>, 2 באוגוסט 2013).
משמאל: הפגנות בחבל קשמיר (יוטיוב, 2 באוגוסט 2013)

הפגנה בהודו (<http://india.shafaqna.com>, 2 באוגוסט 2013)

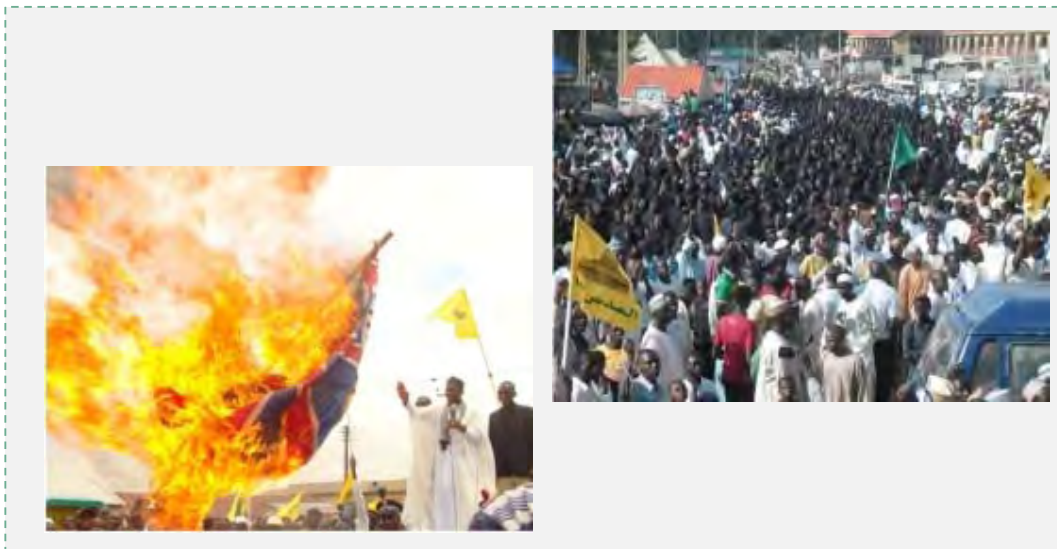
מאוריטניה

מתוך האירוע במאוריטניה (יוטיוב).

ניגריה

30. האירועים בניגריה התקיימו בעיר זאראיה שבצפון המדינה. בעיר נערכה הפגנה המונית בה נשאו המפגינים שלטים וקראו סיסמאות המביעות סולידאריות עם העם הפלסטיני. כמו כן נישאו כרזות המגנות את ארה"ב על תמיכתה בישראל. האירועים זכו לכיסוי נרחב בכלי התקשורת האיראניים ובאלמנאר המזוהה עם חזבאללה בלבנון.

הפגנת בצפון ניגריה. מימין: שריפת דגל בריטניה (אלמנאר, 2 באוגוסט 2013)